

ĐỢT LŨ HIỂM THẤY Ở CÁC SÔNG BẮC BỘ XUẤT HIỆN TRONG THÁNG VI-1989

KS. LÊ VĂN ANH
Cục Dự báo KTTV

Bão số 3 mang số hiệu quốc tế là (8905) có tên là DOT hình thành ở Thái Bình Dương trên vùng biển phía đông quần đảo Philippin ngày 4-VI. Trưa 11-VI bão đổ bộ vào bờ biển Hải Phòng - Thái Bình với cường độ cấp 9, cấp 10, giạt cấp 11 sau đó bão tiếp tục đi sâu vào đất liền và suy yếu dần. Trung tâm bão đi sát qua phía nam thành phố Hải Phòng, qua Hải Hưng đi vào giữa Hà Bắc và Hà Nội. Đêm 11-VI bão đã suy yếu và tan đi.

Bão số 3 đã gây ra mưa to ở các tỉnh đồng bằng, một số nơi vùng núi Bắc Bộ và Thanh Hóa. Ở các tỉnh Vĩnh Phú, Hà Tuyên và Bắc Thái có mưa từ 100 - 200mm. Các tỉnh Hà Sơn Bình, Hà Nội, Hà Nam Ninh và Hải Hưng có nhiều nơi mưa 200 - 300mm. Tổng lượng mưa đo được trong 3 ngày 11, 12 và 13 - VI tại Hưng Yên 334mm, Thanh Oai 303mm, Hưng Thi 293mm, Chi Nê 273mm, Láng (Hà Nội) 290mm và Chợ Đồn 292mm.

Do mưa lớn trên diện rộng, thời gian mưa kéo dài từ 2 đến 4 ngày làm cho lúa, hoa màu ở các tỉnh đồng bằng Bắc Bộ ngập nặng. Mực nước triều sông Hồng, sông Thái Bình và sông Hoàng Long lên mức cao hiếm thấy trong thời gian tháng VI.

Triển sông Hồng: mực nước sông Lô tại Tuyên Quang từ 19,94m (13h - 12-VI) lên rất nhanh đến 26,28m (5h - 14 - VI), vượt mức báo động III 1,28m; biên độ lũ lên 6,24m. Mực nước tại Vụ Quang từ 14,54m (1h - 12 - VI) lên đến 19,70m (23h - 14 - VI); biên độ lũ lên 5,16m. Mực nước sông Thao tại Yên Bái từ 27,51m (19h - 11 - VI) lên đến 30,09m (19h - 13 - VI); mực nước tại Phú Thọ từ 15,81m (19h - 11 - VI) lên đến 18,06m (3h - 14 - VI). Mực nước sông Đà tại Tạ Bú từ 83,10m (7h - 12 - VI) lên nhanh đến 89,49m (13h - 13 - VI); biên độ lũ lên 6,39m. Mực nước sông Hồng tại Hà Nội từ 6,70m (7h - 10 - VI) lên đến 10,23m (23h - 14 - VI); biên độ lũ lên 3,53m. Đỉnh lũ sông Hồng tại Hà Nội đợt này chỉ thấp hơn đỉnh lũ Hà Nội xuất hiện trong tháng VI năm 1905 là 0,18m. Theo tính toán sơ bộ, nếu không có hiện tượng trữ nước của hồ Hòa Bình thì đỉnh lũ tại Hà Nội đợt này có khả năng lên đến 10,5m và như vậy sẽ cao hơn bất kỳ đỉnh lũ nào đã xuất hiện trong tháng VI từ đầu thế kỷ tới nay (bảng 1).

Triển sông Thái Bình: mực nước sông Cầu tại Thái Nguyên từ 21,75m (7h - 12 - VI) lên đến 27,20m (4h - 14 - VI) vượt mức báo động III 0,20m; biên độ lũ lên 5,45m. Mực nước tại Đáp Cầu từ 3,39m (13h - 11 - VI) lên đến

Bảng 1 — Đặc trưng trận lũ trên triền sông Hồng

Số thứ tự	Sông	Trạm	Thời gian bắt đầu lũ lên	Mức nước chân lũ H_c (m)	Thời gian xuất hiện đỉnh lũ	Mức nước đỉnh lũ H_d (m)	Biên độ lũ lên (m)	Thời gian lũ lên (h)	Cường suất lũ lên (cm/h)	
									Trung bình	Lớn nhất
1	Đà	Tạ Bú	7h-12-VI	83,10	13h-13-VI	89,49	6,39	30	21,3	54,3
2	Thao	Yên Bái	19h-11-VI	27,51	19h-13-VI	30,09	2,58	48	5,4	17,0
		Phủ Thọ	19h-11-VI	15,81	3h-14-VI	18,06	2,25	56	4,0	11,0
3	Lô	Tuyên Quang	13h-12-VI	19,94	5h-14-VI	26,28	6,24	40	15,6	38,0
		Vũ Quang	1h-12-VI	14,54	23h-14-VI	19,70	5,16	70	7,4	25,0
4	Hồng	Hà Nội	7h-10-VI	6,70	23h-14-VI	10,23	3,53	112	3,2	10,0

Bảng 2 — Đặc trưng trận lũ trên sông Thái Bình

Số thứ tự	Sông	Trạm	Thời gian bắt đầu lũ lên	Mức nước chân lũ H_c (m)	Thời gian xuất hiện đỉnh lũ (II)	Mức nước đỉnh lũ H_d (m)	Biên độ lũ lên (m)	Thời gian lũ lên (h)	Cường suất lũ lên (cm/h)	
									Trung bình	Lớn nhất
1	Cầu	Thới Nguyên	7h-12-VI	21,75	4h-14-VI	27,20	5,45	45	12,0	32,0
		Đáp Cầu	13h-11-VI	3,39	24h-15-VI	6,71	3,32	107	3,0	7,0
2	Thương	Phủ Lạng Thương	19h-11-VI	3,20	15h-15-VI	6,16	2,96	92	3,2	7,0
3	Lục Nam	Lục Nam	19h-11-VI	3,02	2h-16-VI	5,82	2,80	104	2,7	20,0
4	Duống	Thượng Cát	13h-10-VI	6,93	22h-14-VI	10,00	3,07	105	2,9	10,0
5	Thái Bình	Phả Lại	19h-11-VI	2,92	23h-15-VI	5,47	2,55	100	2,6	5,0

6,71m (24h - 15 - VI) vượt mức báo động III 0,91m ; biên độ lũ lên 3,32m. Mức nước sông Thương tại Phủ Lạng Thương từ 3,20m (19h - 11 - VI) lên đến 6,16m (15h - 15 - VI) vượt mức báo động III 0,36m. Mức nước sông Lục Nam tại Lục Nam từ 3,02m (19h-11-VI) lên đến 5,82m (2h-16-VI), vượt mức báo động III 0,02m. Mức nước sông Duống tại Thượng Cát từ 6,93m (13h - 10 - VI) lên đến 10,00m (22h - 14 - VI). Mức nước sông Thái Bình tại Phả Lại từ 2,92m (19h-11-VI) lên nhanh đến 5,47m (23h-15-VI), thấp hơn mức báo động III